

**UCHWAŁA NR XXXVII/258/2017
RADY MIEJSKIEJ W SOMPOLNIE**

z dnia 27 czerwca 2017 r.

w sprawie wniesienia skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze.

Na podstawie art. 98 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446; ze zm.) oraz art. 3 § 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016, poz. 718; ze zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Wielkopolskiego z dnia 14 czerwca 2017 roku nr KN-I.4131.1.364.2017.19 stwierdzające nieważność uchwały nr XXXV/241/2017 Rady Miejskiej w Sompolnie z dnia 15 maja 2017 roku w sprawie zamiaru likwidacji samorządowej instytucji kultury – Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sompolnie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Sompolno.

§ 3. Prawne i faktyczne podstawy wniesienia skargi zawiera uzasadnienie do uchwały.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
W SOMPOLNIE**

Ryszard Nowakowski

RADY MIEJSKIEJ W SOMPOLNIE

z dnia 27 czerwca 2017 r.

w sprawie wniesienia skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze.

Rada Miejska w Sompolnie postanowiła wnieść skargę do sądu administracyjnego na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Wielkopolskiego wskazane w § 1 uchwały, ponieważ jest ono aktem naruszającym ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 862). Organ nadzoru prawnego dokonał błędnej wykładni art. 22 ust. 1 tej ustawy i bezpodstawnie przyjął, że wskazana w uchwale przyczyna zamiaru likwidacji instytucji kultury, nie jest szczególnie uzasadnionym przypadkiem pozwalającym na likwidację Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Sompolnie. Ponadto rozstrzygnięcie nadzorcze zawiera nieuprawnione odwołanie się do ogólnego nakazu ustawodawcy o tworzeniu instytucji kultury, zawartego w art. 9 cytowanej ustawy oraz art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, a także do art. 24 o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, który stanowi, iż zobowiązania i wierzytelności likwidowanej instytucji kultury przejmuje organizator, a w przypadku przedmiotowej uchwały przejęcie miałoby być dokonane przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Sompolnie.

W szczególności Wojewoda Wielkopolski oparł się na wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 lutego 2012 r., sygn. akt II OSK 45/12. Teza tego orzeczenia zawiera wskazanie, iż zawarta w art. 22 ust. 1 ustawy z 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej przesłanka "szczególnie uzasadnionego przypadku" jest pojęciem nieostrym, zawierającym zwrot ocenny wymagający wartościowania określonego stanu rzeczy. Przy jego stosowaniu konieczne jest szczegółowe i przekonujące uzasadnienie rozstrzygnięcia wskazujące na dobór kryteriów ewaluacyjnych. Organizator zobligowany jest wskazać powody likwidacji instytucji kultury, przy czym oczywiste jest, że chodzi tutaj o zdarzenia i sytuacje wyjątkowe, nadzwyczajne, które uniemożliwiają dalsze funkcjonowanie instytucji kultury. NSA wskazuje również, że likwidacja instytucji kultury z przyczyn o podłożu ekonomicznym jest dopuszczalna wyłącznie w razie całkowitego braku środków finansowych na dalszą działalność tej instytucji, o ile środków tych nie uda się zgromadzić w wyniku działań podejmowanych w związku z podaniem do publicznej wiadomości informacji o zamiarze likwidacji.

Wojewoda Wielkopolski z tez cytowanego orzeczenia sądowego wywiódł stwierdzenie, że jedyną podstawą likwidacji Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Sompolnie jest kwestia przesunięcia z M-GOK w Sompolnie na M_GBP w Sompolnie realizacji zadań w zakresie kultury, pominął przy tym podstawowy aspekt sprawy, jakim jest brak możliwości funkcjonowania M-GOK w dotychczasowej formule, w szczególności z uwagi na nieadekwatność miejsca prowadzenia tych zadań (Ratusz) do potrzeb i perspektywicznych możliwości, przede wszystkim w zakresie odnoszącym się do braku odpowiednich środków w budżecie Gminy Sompolno. Istotą zmiany formuły realizowania zadań w zakresie kultury na terenie Gminy Sompolno jest bowiem pobudowanie nowego obiektu, w którym wszystkie te zadania mogłyby być realizowane. Pomieszczenia sompoleńskiego Ratusza są nieprzystosowane do realizacji zadań przez M-GOK. Ponadto jednostka ta jako funkcjonująca samodzielnie od lat realizuje praktycznie te same zadania co biblioteka publiczna, w której odbywają się imprezy kulturalne. Dlatego włączenie zadań M-GOK do zadań M-GBP będzie jedynie z korzyścią dla sompoleńskiej kultury. Należy jednak ponownie podkreślić, że podstawową kwestią działań likwidacyjnych M-GOK jest pozyskanie środków na budowę nowego budynku, w którym prowadzone by były zadania w tym zakresie. Bez uzyskania środków zewnętrznych jest to niewykonalne, gdyż budżetu gminy na to nie stać.

Organ nadzoru prawnego inaczej ocenił zarówno cel likwidacji Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Sompolnie, jak i aspekty finansowe z tym związane. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia nadzorczego zakwestionował sporną uchwałę jako opartą wyłącznie na zmianie koncepcji realizacji zadań własnych w zakresie kultury i w efekcie ocenił jako dążenie do lepszego wykorzystania posiadanych środków finansowych przeznaczonych na prowadzenie działalności kulturalnej. Doprowadziło go to do nieuprawnionego stwierdzenia, iż nie występuje w omawianej sprawie "szczególnie uzasadniony przypadek" w rozumieniu art. 22 ust. 1 ustawy, a jedynie „optymalizacja procesów zarządzania jednostkami poprzez wykorzystanie połączonych zasobów osobowych, materiałowych oraz finansowych w ramach nowej struktury organizacyjnej”. Tymczasem istotą planowanej zmiany jest od początku aspekt braku możliwości realizowania zadań wynikających z przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności

kulturalnej, będący konsekwencją braku dostatecznych środków finansowych na prowadzenie M-GOK w obecnym kształcie, nawiązującym do prowadzeniu działalności w nieodpowiednich pomieszczeniach i do konieczności budowy nowego obiektu. Właśnie ten cel jest elementem wiodącym likwidacji M-GOK i to poprzez tego rodzaju działanie można jedynie pozyskać środki finansowe. Złożenie wniosku w tym zakresie uwarunkowane zostało szeregiem powinności. Jedną z nich jest zmiana o charakterze podmiotowym. Można więc stwierdzić wprost, iż aby właściwie realizować aktualne zadania oraz poszerzyć ich pakiet w zakresie kultury na terenie Gminy Sompolno, konieczne jest zlikwidowanie omawianej placówki. O decyzji Rady Gminy Sompolno w tym zakresie zdecydował nie tyle brak pieniędzy na działalność kulturalną w ogóle, jak o tym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, ale uwarunkowania związane z brakiem możliwości dalszego prowadzenia działalności kulturalnej w obecnym kształcie przy braku środków finansowych na ich realizację wyłącznie w oparciu o budżet gminy. Mamy tu zatem nie tyle aspekt ekonomiczny, będący wynikiem określonej kalkulacji finansowej, ile brak środków finansowych na te zadania. Dopiero efekt finalny w postaci zmiany profilu zadań po pozyskaniu środków na budowę nowego obiektu, będzie uprawniał do stwierdzenia, że zostało to połączone z racjonalnością i efektywnością wydatkowania środków. Będzie to zatem konsekwencja, a nie przyczyna likwidacji M-GOK w Sompolnie.

Nie można się w szczególności zgodzić się ze stwierdzeniem organu nadzoru, że takie rozwiązanie ukierunkowane docelowo na znaczny rozwój zadań kulturalnych nie koresponduje z art. 9 ustawy. Wskazano bowiem wyżej, że obowiązkowe zadania własne gminy w sytuacji, gdy dojdzie do likwidacji M-GOK w Sompolnie, będą nadal realizowane – w okresie przejściowym przez kilkanaście miesięcy przez bibliotekę publiczną przy wykorzystaniu dotychczasowej bazy pomieszczeń, a po oddaniu do użytku nowego obiektu – poprzez realizowanie tych zadań już w pełnej, nowoczesnej kubaturze. Aby to osiągnąć, trzeba dokonać likwidacji jednostki kultury, a przecież nie oznacza to, jak to już wiele razy akcentowano, odstąpienie od obowiązkowych zadań gminy w tym zakresie.

Również nie zachodzi naruszenie art. 24 ustawy, albowiem to nie Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Sompolnie będzie punktem odniesienia w zakresie przejmowania zobowiązań i wierzytelności likwidowanej instytucji kultury, lecz Gmina Sompolno, a więc „organizator” w rozumieniu ustawy. M-GOK jest adresatem i beneficjentem wyłącznie zadań kulturalnych, a nie odpowiedzialności finansowej po M-GOK. W tym zakresie Wojewoda Wielkopolski wyciągnął zbyt daleko idący wniosek ze skrótu myślowego zawartego w uzasadnieniu spornej uchwały, iż M-GOK *przejmie mienie ruchome Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sompolnie oraz wszelkie wierzytelności i zobowiązania tej instytucji.*

W uzasadnieniu zakwestionowanej uchwały wskazano przede wszystkim, że likwidacja M-GOK i przeniesienie jego zadań do M-G BP pozwoli na powiększenie budżetu i obniżenie kosztów operacyjnych oraz da możliwość dokładniejszego monitorowania potrzeb mieszkańców, a skutkiem takiej decyzji będzie powstanie wielofunkcyjnego ośrodka, mieszczącego zarówno pomieszczenia ściśle związane z realizacją dotychczasowych zadań ośrodka kultury, jak i część biblioteczną. Polepszenie warunków pracy będzie szło w parze ze zwiększeniem jakości obsługi mieszkańców. Docelowo likwidacja M-GOK umożliwi przeniesienie siedziby tak poszerzonej instytucji kultury (tu: jako biblioteka publiczna) do nowoczesnego budynku, który w najbliższym czasie zostanie wybudowany. Projekt przewiduje dwukondygnacyjny układ pomieszczeń bibliotecznych, przedzielonych salą widowiskową. Na piętrze planowane jest umieszczenie biblioteki i wypożyczalni książek, a na obniżonym parterze nowoczesnej czytelnicy o charakterze multimedialnym, połączonej z zorganizowaniem tradycyjnej czytelnicy. W budynku będzie szereg pomieszczeń, w których prowadzone będą zajęcia kulturalne, organizowane spotkania itp. Centralnym punktem będzie duża sala widowiskowa.

W gminie Sompolno istnieje niezaprzeczalna potrzeba dokończenia budowy sali widowiskowej, rozpoczętej w roku 2009. Obecny stan lokalowy w jakim pracują pracownicy i instruktorzy MGOK nie może budzić nadziei na dalszy rozwój i poszerzanie zakresu działania tej instytucji. Obecnie wszystkie zajęcia a w szczególności zajęcia taneczne i muzyczne muszą odbywać się z konieczności w nieprzystosowanych do tego celu salach w budynku dawnego Ratusza. Budzi to niepokój samorządu lokalnego co do trwałości remontu zabytkowego Ratusza a przede wszystkim niepokój o bezpieczeństwo uczestników zajęć. Ważnym aspektem jest również fakt, iż praktycznie wyczerpano możliwości poszerzania zakresu działalności M-GOK, a potencjał dzieci i młodzieży nakazuje zadbać i umożliwić im rozwijanie ich talentów.

Pozyskanie środków finansowych na dokończenie budowy Sali widowiskowej, a właściwie budowa nowego obiektu, będzie możliwa jedynie poprzez likwidację Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury w Sompolnie i włączenie zadań tej jednostki do przedmiotu działalności Miejsko Gminnej Biblioteki Publicznej w Sompolnie.

Z kolei dotychczasowa siedziba MGOK przy Placu Wolności w Sompolnie (budynek Ratusza) zostanie w pełni wykorzystana na nieinwazyjne zajęcia kulturalne, na miejsce spotkań mieszkańców, a w przyszłości stworzenie sali pamięci jako zaczątku Muzeum Trzech Kultur.

W uzasadnieniu spornej uchwały wykazano, iż działania władz gminnych wiążą się z koniecznością ujednolicenia bazy kulturalnej, a pierwszym krokiem ku temu jest formalne zakończenie funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sompolnie. Zachodzi zatem podstawa przewidziana w art. 22 ust. 1 ustawy z 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, mająca charakter "szczególnie uzasadnionego przypadku". Uzasadnienie powyższe zawiera wszelkie argumenty przemawiające za tym, iż organizator – Gmina Sompolno, dokonała wymaganego wartościowania oraz szczegółowo i wnikliwie podała motywy rozstrzygnięcia wskazujące na dobór kryteriów ewaluacyjnych. Zaprezentowane okoliczności mają wyjątkowy charakter, który uniemożliwia dalsze funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury.

Dlatego Rada Miejska w Sompolnie postanowiła jak w niniejszej uchwale.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
W SOMPOLNIE

Ryszard Nowakowski